

”Skrev avisen mon om ...”

et oplæg ved Hanne Christensen
19. september 2024.

Aviserne bugner med oplysninger om f.eks.

- Dødsannoncer & mindeord, hvor der kan være oplysninger om erhverv, ægtefælle(r), børn, tillidshverv eller andre gode oplysninger.
- Fødsler, forlovelser og vielser.
- Omtale af beståede eksamener og svendeprøver.
- Runde fødselsdage eller guldbryllup mm.
- Omtale af køb og salg af ejendom f.eks. hus, gård eller forretning.
- Valg til tillidshverv – var farfar måske opstillet på en valgliste eller medlem af sognerådet?
- Havde oldefar en forretning og kan man måske finde annoncer eller firmalogo?
- Var oldefar en dygtig landmand, der fik præmie på dyrskuet, som ringrider eller som fuglekonge?
- Emigrerede oldemors brødre – hvor kunne man købe billetter?

- Blev der ansat en ny lærer eller en ny præst?
- Var der en ulykke i lokalområdet, som blev omtalt i familien?
- Brændte gården efter lynnedslag og blev indboet reddet?
- Stillingsannoncer – var bedstemor pige på en gård og bedstefar karl på en kro? Måske svarede de på en annonce i avisen.
- Var der strejke på en fabrik og hvorfor? Er der måske oplysninger om løn og arbejdsvilkår?
- Var der indbrud – hvad blev stjålet og blev tyven fundet? Mon en evt. dom blev omtalt i avisen?
- Begik kommunekassereren underslæb, var der uenighed i menighedsrådet eller var der en "lokal skandale"?
- Hvilke skibe lagde til i Sønderborg eller Aabenraa på en bestemt dato?

**For alt gælder, at man skal vide noget om,
hvad man søger efter og ca. hvornår og hvorhenne.**

**Eksempler
er ikke medtaget i pdf-filen
af hensyn til filstørrelse.**

DSK Årbog 1959 liste over afdøde medlemmer.

Her står **Peter Madsen** som medlem af DSK Tyrstrup-Christiansfeld og med dødsdatoen den 9. marts 1958.

Ikke indført i Tyrstrup sogns kirkebog i 1957-1959.

Ikke indført Christiansfeld dødsbiregister.

Ikke på dk-gravsten.dk

Ikke i dødsårsagsregister som "Peter Madsen", men der er en "Peter Madsen Holst" død i "Haderslev lægekreds" ☹

Er der fejl i min oprindelige kilde og er der mon en dødsannonce?

Sønderjyden (Sønderborg) (1942-1968)

Navigation icons: Home, Zoom (+, -), Previous Page (FORRIGE SIDE), Next Page (NÆSTE SIDE), Full Screen (↔), Refresh (↻), and Date (AVIS 1. april 1958).

Begravelse
Peter Madsen, Holst, Kjestrup, begravet på torsdag kl. 13 fra hjemmet i Kjestrup, kl. 14 ved Skrydstrup kirke.
Rasmus H. Bramsen, Haderslev.

HITS I DENNE
S.6 | Indkonjot 4 1317

DOWNLOAD

Skrydstrup kirkebog

1958 den 30. marts på Haderslev bys syge- hus. Domsognet, Haders- lev.	1958 den 3. april, skærtorsdag på Skryd- strup sogns kirkegård, Gram herred	Peter Madsen Holst.
---	--	---------------------------

Søg i aviserne

De enkelte platforme har forskellige søgemuligheder.

Generelt gælder, at man skal vide lidt om *hvad* eller *hvem* man søger *hvor* og *hvornår*.

Brug noget tid på, at søge meget bredt og indskrænk efterhånden søgningen, så du får en fornemmelse for mulighederne.

Virker det f.eks. med at sætte " " om søgeord?

Får du resultater når du søger med aa eller å?

Skrives mellemnavne ofte med initialer eller skrives de helt ud?

Stednavne – bruges der oftere "større" stednavne end mindre - f.eks.

Sønderborg eller Ulkebøl i stedet for Vollerup.

Søg også gerne "*for sjov*" – måske dukker der noget uventet op.

Mediestream:

Link: <https://www2.statsbiblioteket.dk/mediestream/avis>

Her findes bl.a. over 34,4 millioner scannede avissider – heraf er lidt over 7 millioner sider frit søgbare. Man kan søge i aviser fra 1660'erne til 1924 hjemmefra.

Derudover kan man via en række bibliotekers netforbindelse søge i såkaldte "ejerløse aviser" f.eks. Hejmdal fra 1899 indtil lukningen i 1975 – men kun via bibliotekets netværk.

En lang række aviser – f.eks. Berlingske og andre større aviser er ikke søgbare, da de stadig er aktive.

Ikke *alle* danske aviser er scannede – det gælder f.eks. Dybbøl-Posten. Men den kan heldigvis ses i papir på Biblioteket i Multikulturhuset Sønderborg (samlingen er dog ikke helt komplet).

Start evt. med at se Mediestreams egne guides (link: <https://www2.statsbiblioteket.dk/mediestream/info/guides>)

Se listen over tilgængelige aviser på:
<https://www2.statsbiblioteket.dk/mediestream/avis/list>

Særlige finter:

Søger kun på de udtryk, der søges på. Det vil f.eks. sige at ordet "død" ikke finder resultater med "døden" eller "dødsfald".

Brug særligt de lokale aviser f.eks. Sønderjyden (Sønderborg) eller Den vestslesvigske Tidende (Tønder).

Men også aviser som f.eks. Ribe Stiftstidende kan være nyttig, da aviser (også dengang) citerede hinanden.

Man kan i venstre side vælge at få vist resultater fra én avis og derved begrænse antallet af hits.

Flensborg Avis

Link: <https://www.fla.de/archive>

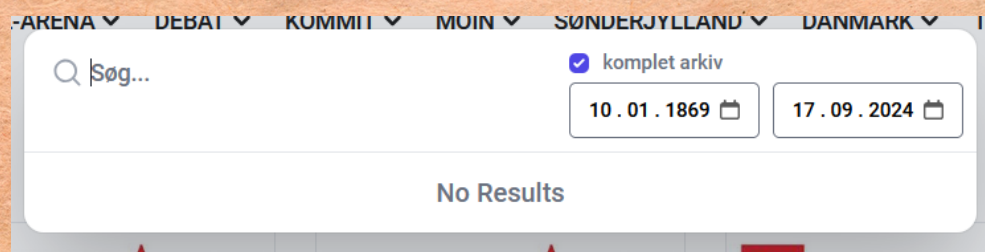
Åben og søgbar til ca. 2022.

Tryk på knappen "Søg"

for at komme til søgningen.

Det giver et søgefelt:

Skriv søgeord – f.eks. navn og bynavn - og vælg en passende periode i kalenderfelterne.

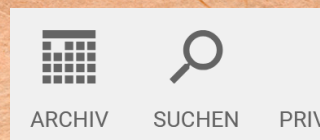
NB: Ordet "Boye" (uden "") giver også resultater med "Boyesen" og "død" giver også f.eks. "dødsfald". Søgninger kan præciseres ved at søge på fraser med "" f.eks. "Boye Hansen".

Der Nordschleswiger

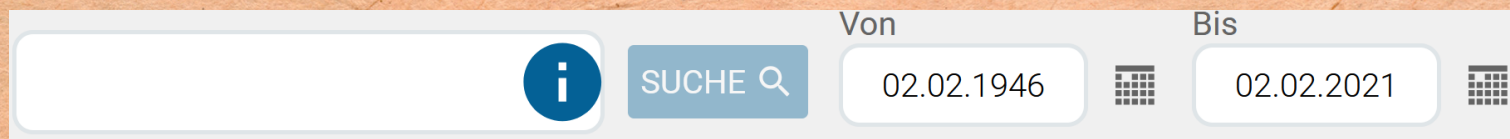
Link: <https://ezeitung.nordschleswiger.dk/titles/dernordschleswiger/5642/archive>

Åben og søgbar fra 1946 til 2021. Avisen er primært tysksproget, så de fleste stednavne er stavet på tysk.

Tryk på luppen øverst til højre:

Skriv søgeordene i feltet og vælg datoer i kalenderne:

Man skal lige vænne sig til hvordan søgeresultaterne er opstillet og hvordan man zoom'er og kopierer. Og så er scanningen ikke altid helt god.

Men avisen er bestemt et besøg værd – også selvom det man søger ikke er indenfor det tyske mindretal.

At gemme avisudklip

Afhængig af faktorer som platform, avisens alder mm. kan nogle aviser gemmes som pdf-filer, nogle er nemme at bladre i, andre kan man kun se én side i. Man kan på mediestream også benytte muligheden for at bruge "permalink" – et link, som "*altid*" vil være gældende og man derfor nemt kan finde siden igen ved hjælp af linket.

Jeg benytter meget ofte Window's "klippeværktøj" til at lave udklip med – enten med overskrifter og gule markeringer i Mediestream eller – efter en fornyet søgning efter andre ord i en "nabo-artikel" på samme side i samme avis – og klipper det relevante ud og gemmer det som en navngivet fil f.eks. "*efternavn, fornavn (år-år) – avisnavn, dato*". Så kan jeg hurtigt finde det rigtige udklip igen.

Prøv dig frem og se, hvad der passer til dit temperament og behov. 😊

Aviser som kilde

Brug aviserne som kilde eller som illustration til en hændelse – enten som et billede eller en afskrift (husk at nævne avisens navn og datoen, så det kan findes igen).

Men husk, at aviser ikke bør stå alene som kilder, men altid bakkes op af andre kilder, *hvis* det er muligt.

Husk også, at ikke alt, hvad der står i avisen er 100% sandt – heller ikke i "gamle dage".

Men aviserne kan inspirere til at søge i andre kilder og finde flere gode historier.

HUSK: Der er også **ophavsret** på avisartikler og fotos i aviser !!!

Brug aviserne og lad dig inspirere,
find nye historier og oplysninger,

men

husk at være kildekritisk.

God fornøjelse.

